

בפני בית הדין העליון של האיגוד הישראלי לשחמט

ערעורו של מר נתי ריבשטיין ביחס להחלטות ועדת הנוער בעניין תחרויות המוקדמות לאליפות ישראל לנוער ולילדים.

ישיבה מיום 29.11.2015

נוכחים: מר ליאור גל ומר נתי ריבשטיין

החלטה

בפנינו ערעורו של מר ריבשטיין מיום 15.11.2015. עניינו של ערעור זה הוא בהחלטות ועדת הנוער ביחס לתחרויות המוקדמות לאליפות ישראל לילדים ולנוער בכלל ולקראת התחרויות המשמשות ובאות בפרט. בעיקר מלין מר ריבשטיין על העדר שקיפות ועל אי קביעת קריטריונים ברורים וידועים לכל, ביחס לאופן ההעפלה לתחרויות גמר אליפות ישראל לילדים ולנוער. הערעור מתמקד, בעיקר, בתחרויות בקטגורית הגילאים 7-8 אך הערעור באופן עקרוני נדרש גם לגילאי ילדים ונוער אחרים.

לטענת מר ריבשטיין, בהזמנות השונות לתחרויות המוקדמות צוין כי קריטריון העלייה לגמר יהיה בדמות: "אחוז מסוים מכל מחוז בכפוף לכמות הנרשמים וכפי שיפורסם לאחר שני משחקים". זולת אמירה מעורפלת זאת, לא פורסמו ולא נמסרו לו הקריטריונים שלאורם ייקבעו משתתפי תחרויות הגמר וזאת חרף פניות רבות מצדו בנדון לוועדת הנוער. מר ריבשטיין טוען כי קביעת הקריטריונים השונים בעיצומה של התחרות איננה עולה בקנה אחד עם מנהל תקין. מר ריבשטיין צירף לערעורו מספר תכתובות המלמדות על נכונות הנטען.

בגלל חשיבות הדיון בערעור והדחיפות שבעניין, היו מגעים בין מ"מ נשיא בית הדין לבין יו"ר ועדת הנוער מר ליאור איזנברג כדי לנסות ולגבש הסדר שיהיה מקובל הצדדים ועל בית הדין. ניסיון זה לא צלח.

ביום 29.11.2015 התקיים דיון במעמד הצדדים. בשם וועדת הנוער טען בפנינו מר ליאור גל. מר גל ומר ריבשטיין הציגו באריכות ובצורה מאירת עיניים את העמדות השונות בסוגיות העומדות על הפרק. בישיבה זאת חלה התפתחות דרמטית, שעה שמר גל הציג בפני הנוכחים מסמך אשר קובע את הקריטריונים לשנת 2016 (להלן - "מסמך הקריטריונים"). מר גל הוסיף וטען כי מסמך זה, שהוצג כאמור לבית הדין לראשונה בשעת הדיון, הינו מסמך המפורסם באתר האיגוד מזה זמן ונגיש הוא לכלל הציבור. לא בית הדין ולא מר ריבשטיין אשר יש לו עניין אישי בתחרויות המוקדמות הללו, לא הכירו מסמך זה ותמוה מאד ואף חמור, שחרף השיח היסודי שנערך בין מ"מ נשיא בית הדין ובין יו"ר ועדת הנוער, לא טרחה הוועדה להזכיר או לאזכר מסמך חשוב זה ולא נאמר שהערעור מיותר שכן הקריטריונים שהמערער מבקש שייקבעו קיימים זה מכבר.

הטענות שהועלו מטעם ועדת הנוער ביחס לערעור היו שהערעור מיותר נוכח העובדה כי לפי מצב ההרשמה הנוכחי, קרוב לוודאי שלא יתקיימו כלל התחרויות לגילאי 7-8. אין ממש בטענה זאת, שכן טרם נסתיימה במועד ההוא ההרשמה ובנוסף לכך הסוגיה היא עקרונית וככזו יש להכריע בה באופן עקרוני ללא קשר עם מימושה בתחרות במועד זה או אחר. בנוסף לכך הערעור לא הגביל עצמו לקטגוריית גילאים זו. טענה נוספת שדומה שאולי מבצבצת ועולה מטיעוני ועדת הנוער הייתה שאל לנו להידרש לנושא זה אשר נמצא בסמכותה של וועדת הנוער שהיא הוועדה אשר קנתה ידע וניסיון בעניין. שקלנו זאת בכובד ראש ונסתפק כאן בהערה כללית לפיה אין אנו באים לנהל את האיגוד, או להמיר את שיקול דעת הנהלת האיגוד וועדותיו

בשיקול דעת בית הדין. יחד עם זאת, בכל מקום שנראה סטייה תקנונית או חוקית או החלטות שפוגעות בכללי הצדק הטבעי או בזכויות האזרח וציבור השחמטאים, כמו גם בכל מקרה אחר שנתבקש לדון בהחלטות בלתי סבירות, נתערב גם נתערב בהן אם ימצא הצדק לכך.

במקרה זה, אופי הערעור ותוכנו מצדיקים את הידרשות בית הדין לערעור. משהתברר לנו קיומו של מסמך הקריטריונים, בקשנו ממר ריבשטיין לעיין בו. הוא עשה כן ולצד פליאתו על כך שמסמך זה לא הובא לידיעתו קודם לדיון, ציין מר ריבשטיין כי מסמך זה מספק לגבי עיקר פנייתו, קרי: העדר קריטריונים ברורים וידועים מראש, והוסיף כי שלדיו יש עוד מספר נושאים בהקשר זה שדורשים את התערבות בית הדין. מר גל התייחס באריכות ובמקצועיות לכל אחת ואחת מהנקודות.

על רקע האמור נחה דעתנו בקשר לעיקר פנייתו של מר ריבשטיין לבית הדין. ערעורו בדין יסודו ולכן אנו מורים לאיגוד להחזיר לו את מלוא אגרת הערעור.

לאחר שנפרשה בפני בית הדין התמונה המלאה בקשר לשלל הנושאים הנוגעים לתחרויות המוקדמות לילדים ונוער, ולאחר ששמענו את טענות הצדדים ושקלנו בהם בכובד ראש, מצאנו לנכון להידרש להיבטים שונים אשר נוגעים לקריטריונים האמורים ולהתנהלות הועדה ביחס אליהם.

1. נראה כי על פני הדברים נפל פגם באופן הבאתו של מסמך הקריטריונים לשנת 2016 לידיעת ציבור השחמטאים. מסמך זה לא הועבר לעיון בית הדין קודם לדיון, לא הועבר לעיונו של מ"מ נשיא בית הדין בשיחותיו עם יו"ר ועדת הנוער לפני הדיון ואף לא הועבר לידיעת העותר חרף פניותיו הרבות בעניין זה לוועדת הנוער. עובדות אלה למצער מטילות בספק את אפקטיביות פרסום מסמך זה, ככל שנעשה, באתר האיגוד.

אשר על כן, מורה בית הדין כי תפעל וועדת הנוער לאלתר, להביא לידיעת ציבור השחמטאים ובפרט לידיעת משתתפי המוקדמות את תוכנו של מסמך הקריטריונים. יש לפרסמו בתוך יום באתר האינטרנט של האיגוד.

בהקשר זה תפעל הוועדה בעתיד להביא את מסמך הקריטריונים לידיעת הקהל הרלוונטי יחד עם הוצאת ההזמנות לתחרויות השונות וזאת בין אם על ידי צירופו של המסמך להזמנות עצמן ובין אם על ידי הפנייה לקישור האינטרנטי המתאים לאיתורו של המסמך, במסגרת ההזמנה.

2. על הועדה בנוסף ליתן את הדעת להרכב וועדת החריגים האד-הוקית אשר הוקמה על ידה לעניין שבנדון.

בית הדין מורה בהקשר זה כי על וועדת הנוער לדון מחדש בעניין הרכב הועדה ונחיצותה ולמצער לדון מחדש בהרכבה של ועדת החריגים באופן אשר ייתן ביטוי הולם ושוויוני לכלל המחוזות.

3. יתר על כן, ובפרט על רקע דבריהם של מר גל ומר ריבשטיין תכנס וועדת הנוער לדיון מחדש בשלל הנושאים שהתעוררו במסגרת ערעור זה ובין היתר תיתן הוועדה דעתה:

א. על הצורך בפרסום מוקדם של איזה עדכון מד כושר (חודש/שנה) הוא זה הקובע לעניין העפלה אוטומטית לשלב הגמר.

ב. על תחרויות מוקדמות הבנות - תוך מתן שימת הלב לצורך בהגדרה ברורה ונהירה של העלאת הבנות לגמר (איכותי, כמותי וכיוצא באלה).

ג. על קביעת קריטריון מד כושר שונה ונמוך יותר לעלייה אוטומטית של ילדים בגילאי 7-8 לגמר. ראוי לחזור ולשקול ולבחון את התופעה של עירוב גילאים בקרב השחמטאיות. יש לבחון מהן אמות המידה במקרים כאלה לעליה לגמר, וכיצד להשוות בין מתמודדות ממחוזות שונים בקטגוריות גיל לא אחידות.

ד. על הצורך/העדר הצורך בשימוש בשיטת בוכהולץ לקביעת המועמדים (גם בתחרויות חנוכה וגם בתחרויות פסח).

ה. על הצורך לקבוע מפתח לקביעת אחוז המשתתפים בגמר מתחרויות אפריל בהשוואה לאחוז המשתתפים מתחרויות דצמבר, תוך שיש לב לעובדה שבגילאים הצעירים, יכולה להיות התקדמות דרמטית ביכולת של השחמטאים באפריל בהשוואה לדצמבר שנה קודם לכן. יש לבחון האם עובדה זו מצדיקה מתן משקל רב יותר למתחרים באפריל וזאת תוך שמירה כמובן על העולים לפי הקריטריונים שנקבעו כגון 3 מגיל 6, נערות, מגזר ערבי ועוד.

בהקשר זה ראוי כי תזמן הועדה את העותר ושכמותו על מנת שיובאו בפני הועדה שלל העמדות השונות בנושאים הרלוונטיים.

באנו על החתום:


יוסי מרקוביץ, עו"ד


עמירם קפלן


פרופסור דניאל מור